

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

ННЦ «Інститут біології та медицини»

**ПОЛОЖЕННЯ
про асистентську педагогічну практику
аспірантів
ННЦ «Інститут біології та медицини»**

*Розглянуто НМК ННЦ
«Інститут біології та медицини».
Протокол від 07.12.2017 р. за № 5*

*Розглянуто НМК ННЦ
«Інститут біології та медицини».
Протокол від 05.11.2019 р. за № 1*

*Затверджено вченою радою
ННЦ «Інститут біології та медицини».
Протокол від 24.12.2019 р. за № 6*

1. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає загальний порядок організації, проведення та підведення підсумків асистентської педагогічної практики (далі - практики) здобувачів освітньо-наукового ступеня «Доктор філософії» (далі аспірантів) у процесі їхньої підготовки на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти в Навчально-науковому центрі «Інститут біології та медицини» (далі – Інститут) Київського національного університету імені Тараса Шевченка (далі – Університет).

1.2. Це Положення розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», постанов Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» за № 261 від 23 березня 2016 р. та «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» за № 1341 від 23 листопада 2011 р., наказу МОН України «Про затвердження Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України» за № 93 від 8 квітня 1993 р., «Положення про організацію освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка», введеного в дію наказом Ректора за № 716-32 від 31.08.2018 р., «Концепції розвитку педагогічної освіти», затвердженої наказом МОН України за №776 від 16.07.2018 р.

1.3. Асистентська педагогічна практика аспірантів є обов'язковим компонентом освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки здобувачів освіти освітньо-наукового ступеня «Доктор філософії» в

Інституті, спрямованим на набуття ними професійних та загальних компетентностей, який передбачає:

- 1) системне формування компетентностей відповідно до запланованих результатів навчання (програмних результатів навчання);
- 2) оволодіння здобувачами освіти сучасними методами, формами організації та знаряддями праці в галузі їхньої майбутньої професії;
- 3) формування у здобувачів освіти професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах;
- 4) виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності;
- 5) формування навичок роботи в команді;
- 6) підвищення здатності до працевлаштування.

1.4. Згідно з Розпорядженням проректора з наукової роботи за №31 від 18.03.2016 р. (яким затверджено «Методичні рекомендації до формування навчальних планів та освітньо-наукових програм підготовки докторів філософії в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» http://asp.univ.kiev.ua/doc/NP_Baza_univ/Dod_rozpor_31_18.03.2016.pdf) обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії в університеті складає 40 кредитів ЄКТС, з яких 30 кредитів – освітня складова та 10 кредитів – асистентська педагогічна практика. Зміст практичної підготовки визначається її програмою, яка розробляється відповідно до конкретних освітньо-наукових програм та навчальних планів спеціальностей.

1.5. Практичну підготовку здобувачі ступеня доктора філософії проводять з урахуванням компетентнісного підходу на визначених Інститутом базах практик.

2. Мета і зміст практики

2.1. Метою практики є оволодіння аспірантами сучасними методами, навичками, вміннями та способами організації та здійснення діяльності в рамках навчальної та науково-методичної роботи, набуття компетентностей щодо здійснення науково-педагогічної діяльності, формування на базі одержаних під час навчання за певними спеціальностями / Освітніми програмами знань професійних навичок та умінь для прийняття самостійних рішень під час роботи в конкретних суспільно-економічних умовах, виховання потреби систематично поповнювати свої знання і творчо їх застосовувати в своїй практичній діяльності.

Основним завданням практики є формування професійних умінь, пов'язаних з науково-педагогічною діяльністю.

2.2. Практика має комплексний характер і передбачає забезпечення фахової діяльності за такими напрямками роботи:

- 1) викладацька - підготовка аспіранта до викладання базових, професійно-орієнтованих дисциплін зі спеціальності, опанування ним методичних основ принципів викладання у закладі вищої освіти;
- 2) науково-методична – опанування аспірантом основних принципів організації освітнього процесу, підготовки методичних матеріалів і сучасних методів викладання;
- 3) науково-дослідна – отримання навичок пошуку нових знань та їх практичного застосування в освітній діяльності;
- 4) організаційно-виховна - опанування аспірантом основних принципів організації виховної, позааудиторної та індивідуальної роботи зі здобувачами освіти закладу вищої освіти.

Практика передбачає безперервність та послідовність її проведення при одержанні потрібного обсягу практичних навичок і умінь відповідно до встановлених вимог освітньо-наукового ступеня доктора філософії.

3. Науково-методичне забезпечення практики

3.1. Основними навчально-методичними документами щодо проведення всіх видів практик для студентів/аспірантів за відповідними освітніми і освітньо-науковими програми є «Методичні рекомендації до формування навчальних планів та освітньо-наукових програм підготовки докторів філософії в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» і «Положення про організацію та проведення практики студентів ННЦ «Інститут біології та медицини», що визначають види і послідовність практик; складові фахової підготовки, які забезпечуються всіма видами практик; регламентацію діяльності студентів і викладачів у цей період навчального процесу та програми з кожного виду практики.

3.2. Зміст практики і обсяги навчального навантаження аспірантів під час практики визначаються Навчальним планом і Робочою програмою асистентської педагогічної практики, які розробляються згідно Освітньо-наукової програми для 3-го освітньо-наукового рівня і затверджуються у встановленому порядку.

3.3. Кафедри, на які покладене керівництво практикою аспірантів, несуть відповідальність за її науково-методичне забезпечення.

4. Організація і керівництво практикою

4.1. Наказ про проведення практики є основним документом, що визначає терміни практики і базові підрозділи Інституту, керівників практики. На підставі подання з Інституту Відділ підготовки та атестації науково-педагогічних кадрів Університету готує відповідний наказ про проведення асистентської педагогічної практики, який підписується проректором з наукової роботи.

4.2. Загальне керівництво та контроль за проходженням практики аспіранта покладається на завідувача профільної кафедри.

4.3. Керівником асистентської педагогічної практики аспіранта, як правило, призначається науковий керівник, або професор / доцент профільної кафедри.

4.4. Керівник практики несе відповідальність за планування, організаційне та науково-методичне забезпечення практики.

4.5. Безпосереднє керівництво та контроль за виконанням плану практики передбачає:

- забезпечення проведення всіх організаційних заходів: інструктаж про порядок проходження практики, надання аспірантам-практикантам необхідних документів;

- інформування аспірантів про систему звітності з практики (визначену порядком звітності у відповідності до специфіки освітньо-наукової програми), зокрема: індивідуального звіту (містить індивідуальний план проходження практики, щоденник практики, у якому зазначаються послідовність та види виконаних робіт, час та місце їх виконання, а також виставляється оцінка їхнього виконання керівником практики), оформлення методичних розробок (якщо це передбачено індивідуальним планом);

- допомога у складанні індивідуального плану на весь період практики та приведення у відповідність до програми практики змісту занять;

- організацію відвідування й обговорення занять та інших професійно-орієнтованих заходів;

4.6. Аспірант при проходженні практики має право:

- до початку практики ознайомитися з програмою практики, отримати від керівника практики консультацію щодо оформлення всіх необхідних документів;

- звертатись до наукового керівника, завідувача кафедри, завідувача відділом аспірантури Інституту, а разі потреби до вищих інстанцій, з усіх питань щодо проходження практики;

- вносити пропозиції щодо удосконалення змісту і організації практики.

4.7. Аспірант зобов'язаний:

- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики;

- брати участь у всіх наукових і навчально-методичних заходах профільної кафедри;

- відвідувати (у відповідності до встановленого плану) заняття досвідчених викладачів Інституту з метою опанування методичних прийомів викладання профільно-орієнтованих дисциплін та брати участь в обговоренні організаційних і методичних питань проведення занять;

- нести відповідальність за виконану роботу;

- протягом 10 робочих днів по закінченні практики надати відповідну звітну документацію (допустимо й в електронній формі).

4.8. Аспірант зобов'язаний дотримуватись правил внутрішнього розпорядку Інституту, виконувати розпорядження керівника практики та адміністрації Інституту / Університету, що стосуються організаційних та навчально-методичних аспектів реалізації практичної підготовки за певною

Програмою. У разі невиконання вимог, висунутих аспіранту, він може бути відсторонений від подальшого проходження практики.

4.9. Аспірант, відсторонений від подальшого проходження практики, або робота якого на практиці визнана незадовільною, вважається таким, що не виконав індивідуальний план. Аспіранту, який не виконав програму практичної підготовки без поважних причин, може бути надано право проходження практичної підготовки повторно при виконанні умов, визначених Інститутом. Аспірант, який повторно отримав негативну оцінку з практики, відраховується з Університету наказом Ректора за поданням директора Інституту.

5. Бази практики

5.1. Базами для проходження практики є профільні кафедри Інституту. Аспірант має право проходити практику на відповідних за профілем дисертації кафедрах (підрозділах) інших закладів вищої освіти.

5.2. Аспіранти можуть самостійно, за погодженням з профільною кафедрою, обирати місце проходження практики. Заява з обґрунтуванням вибору, до якої додається лист з відповідної установи зі згодою прийняти дану особу для проходження практики, подається завідувачеві профільної кафедри не пізніше ніж за два тижні до початку практики.

5.3. Зміна бази практики можлива лише з поважних причин і лише до подання проекту наказу про проходження практики. Рішення про можливість зміни бази практики приймає завідувач кафедри.

6. Підсумки практики. Оцінка результатів практики

6.1. Поточний контроль здійснюється керівником практики протягом терміну проходження аспірантом практики шляхом оцінювання роботи, визначеної індивідуальним планом, у відповідності до Робочої програми освітнього компоненту.

6.2. Після закінчення терміну практики аспіранти звітують про виконання програми та індивідуального плану. Форма звітності аспіранта про проходження практики – письмовий звіт, який разом з іншими документами, визначеними порядком звітності у відповідності до специфіки освітньо-наукової програми, подається у встановлений термін керівникові практики від кафедри.

6.3. Підсумковий (семестровий) контроль здійснюється по закінченні практики у формі диференційованого заліку шляхом захисту звіту з асистентської педагогічної практики.

6.4. Захист звіту з практики проводиться на засіданні профільної кафедри за обов'язковою участю керівника практики від кафедри.

6.5. Оскарження аспірантом результатів оцінювання, у раз незгоди з ними, здійснюється у встановленому порядку.